

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

1. Minua pelottaa tietää, mitä kaikkea maailmalla tapahtuu.

Millaisia välineitä sinulla on
käsitellä maailman tapahtumia?

Millaiset asiat vähentävät pelkojasi?

Onko sinulla joku, joka tarvittaessa
kertoo sinulle tärkeistä asioista?

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

2. Pidän uutisten katsomisesta.

Mistä katsot uutiset? Miksi katsot uutisia?

Katsotko uutisia usealta eri kanavalta?

Kuunteletko myös radiosta uutiset?

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

3. En jaksa lukea.

Miten hankit tietoa, jos et jaksa lukea?

Onko jaksaminen kiinni fyysisistä rajoitteista?

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

4. Olen kohdannut netissä kiusaamista.

Oletko itse kokenut netissä kiusaamista?

Vaikuttaako sinun netin käyttöösi se,
millaista kohtelua siellä näet ja koet?

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

5. Olen aina innostunut saadessani uutta tietoa jostain asiasta.

Minkä asian olet oppinut viimeksi?

Minkä asian olet oppinut netissä?

Haluatko oppia uusia taitoja vai saada uutta tietoa?

TUNNE

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

6. Saan voimaa verkkokeskusteluista.

Millaisiin verkkokeskusteluihin
olet osallistunut tai voisit osallistua?

Oletko kohdannut ilkeää kommentointia
tai keskustelua verkossa?

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

7. Verkkokeskustelu voi korvata kasvokkain keskustelun.

Millaisista asioista voi keskustella muiden kanssa verkossa?

Mikä saisi sinut keskustelemaan verkossa?

Mihin keskusteluun olet viimeksi osallistunut verkossa?

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

8. Hymynaamat ovat turhia. 😊

Onko tekstin ymmärtäminen
vaikeampaa, jos siinä on hymynaamoja?

Käytätkö itse vaikka tekstiviestissä hymynaamoja?

Millaisissa tilanteissa niitä käytät?

Mitä hymynaamat mielestäsi kertovat?

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

9. Pelottaa kertoa julkisesti omista ajatuksista.

Mikä omien ajatusten kertomisessa pelottaa?

Millaisista asioista voisit kertoa omia ajatuksiasi netissä?

Millaisessa tilanteessa voisit keskustella verkossa?

KOKEMUS JA TAIDOT

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

10. Työelämässä en käyttänyt tietokonetta.

Millaista työsi oli?

Millaisia laitteita käytit työelämässä
ja millaisia tilanteita sinulla oli niiden kanssa?

Millaista perehdytystä sait laitteiden käyttöön?

KOKEMUS JA TAIDOT

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

11. Helpompaa on katsoa televisiosta uutiset kuin lähteä etsimään netistä tietoa.

Osaatko hakea tietoa,
kun uutislähetyksessä sanotaan
lisätietoa löytyvän nettisivuilta?

Mistä yleensä haet lisätietoa netissä?

KOKEMUS JA TAIDOT

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

12. Menen aina sekaisin sosiaalisessa mediassa.

Hahmotatko somepalvelussa
missä olet ja kenen tekstejä luet?

Tiedätkö, kuka voi lukea viestisi ja kuka ei?

Mitä somepalveluita on sinun mielestäsi helppo käyttää?

KOKEMUS JA TAIDOT

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

13. Tiedon hakeminen on vaikeaa, koska en osaa kieliä.

Mitä kieliä olet elämäsi aikana opiskellut?

Haetko tietoa muilla kielillä kuin suomeksi?

Tunnetko netin käyttöön liittyvää terminologiaa?

Tiedätkö millä keinoilla voit muokata
hakua tehokkaammaksi hakukoneessa?

KOKEMUS JA TAIDOT

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

14. Ennen kaikki oli selkeämpää.

Mistä tämä mielikuva nousee?

Mitkä tekijät tuovat selkeyttä ajatteluusi?

KOKEMUS JA TAIDOT

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

15. Opin uutta ja saan tarpeellista tietoa katselemalla erilaisia ohjelmia.

Millä tavoin sinä opit uutta?

Millä tavalla saat tiedon jäämään muistiisi?

Mistä saat tietoa itseäsi koskevista asioista?

Mikä on sinulle sopiva tapa saada tietoa?

Mitkä tahot koet luotettavina tiedon antajina?

KOKEMUS JA TAIDOT

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

16. Ihmiset kirjoittavat netissä paljon ja monenlaisista asioista.

Millaisia asioita luet netistä?

Keiden kirjoittamia juttuja luet?

Oletko kohdannut netissä asiatonta kirjoittelua?

Mitä hyvää ja huonoa netissä kirjoittamisessa on?

KOKEMUS JA TAIDOT

SeniorSurf

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

17. Uusien laitteiden käytön opettelu ei kiinnosta minua.

Minkälaiset asiat tietotekniikan
opettelussa ja käytössä ovat hankalia?

Oletko saanut niihin apua?

Keneltä haluaisit apua?

Millaisissa tilanteissa opit uutta?

KOKEMUS JA TAIDOT

SeniorSurf

Vanhustyön keskusliitto

CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

18. Huijausviestejä on vaikea erottaa tärkeistä viesteistä.

Miten tunnistat huijausviestin?

Oletko koskaan saanut huijausviestiä?

Oletko tullut huijatuksi? Jos olet,
miten toimit sen jälkeen?

Miten pidät yllä omia taitojasi tunnistaa huijausviestit?

KOKEMUS JA TAIDOT

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

19. Olen tottunut luottamaan auktoriteetin sanaan.

Mitä ja keitä sinä pidät auktoriteettinä?

Millaiseen tietoon sinä luotat?

Keneltä ja mistä saatu tieto on sinulle merkityksellistä?

TIETO

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

20. Luotan uutisiin, koska toimittajat ovat ne tehneet.

Mikä merkitys sinulle on sillä, kuka uutisen on tehnyt?

Ovatko toimittajat puolueettomia?

TIETO

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

21. En kaipaa eri näkökulmia asioihin.

Millaisesta näkökulmasta yleensä tarkastelet asioita?

Kenen muun näkökulmasta tarkastelet asioita?

Milloin voisit vaihtaa omasta näkökulmasta
johonkin toiseen?

TIETO

SeniorSurf

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

22. Kokemusasiantuntijalla on monipuolista tietoa.

Kuka on kokemusasiantuntija?

Oletko ollut koskaan kuuntelemassa kokemusasiantuntijaa?

Mitä hän antoi sinulle tilanteessa?

Missä tilanteessa kysyisit apua kokemusasiantuntijalta?

TIETO

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

23. Vertaisryhmässä keskustellessa saan paljon tietoa.

Oletko mukana jossakin vertaisryhmässä?

Mistä aiheista haluaisit itse keskustella vertaisryhmässä?

Voisitko osallistua verkossa vertaisryhmään?

TIETO

SeniorSurf

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

24. Haluan uutiset mahdollisimman ajantasaisesti.

Millainen merkitys sinulle on sillä,
milloin uutinen on tehty?

Luetko uutisen uudestaan, jos siihen on tullut
“uutinen on päivitetty” -tieto?

Onko sinulla uutisvahtia tai muuta uutispalvelujen
seurantaohjelmaa älylaitteessa?

TIETO

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

25. Kaikista lehdistä saa yhtä arvokasta tietoa.

Millaisia lehtiä luet?

Mistä mielestäsi saat arvokasta tietoa?

Miten itse arvostat erilaisia tiedon lähteitä?

TIETO

SeniorSurf

Vanhustyön keskusliitto

CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

26. Tekstitetyt ja suomeksi käännetyt ulkomaiset ohjelmat ja lehdet ovat minulle tärkeitä tiedonlähteitä.

Millainen merkitys tekstityksellä on sinulle?

Luetko mieluummin käännettyä kirjallisuutta
vai alkuperäiskielellä julkaistua?

Luetko ulkomaisia lehtiä, mitä?

TIETO

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

27. Kuvallinen ilmaisu selventää asioita (mm. valokuvat, sarjakuvat, diagrammit).

Millaiset kuvat ovat jääneet mieleesi?

Jos jutun yhteydessä on diagrammi,
tarkasteletko sitä vai ohitatko sen?

Katsotko verkossa luettavan uutisjutun
yhteydessä olevan haastatteluvideon?

TIETO

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

28. Keskusteluohjelmat avaavat nyky-yhteiskuntaa.

Millaisia keskusteluohjelmia seuraat?

Mistä etsit keskusteluohjelmia?

Haluatko kuunnella vai katsoa keskusteluohjelmaa?

TIETO

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

29. Tunnistan, mikä on mainos.

Millaisen mainoksen näit viimeksi?

Milloin olet ollut epävarma, onko kyseessä mainos?

Oletko huomannut hankkivasi jotakin verkossa
näkemiesi mainosten pohjalta?

30. Luen kirjallisuutta ymmärtääkseni maailmaa.

Luetko kirjallisuutta?

Luetko vai kuunteletko kirjoja?

Minkä kirjan luit viimeksi?

Mitä huomioita teit kirjasta?

31. Luen päivän lehden.

Missä muodossa luet päivän lehden?
(Paperinen vai sähköinen?)

Mitä lehtiä luet päivittäin?

Luetko ulkomaisia lehtiä?

32. Olen tämän vuoden aikana etsinyt tietoa verkosta.

Mistä aiheista yleensä etsit tietoa netistä?

Mitä hakukonetta käytät?

Käytätkö kuvahakuja vai tavallista tekstihakua?

33. Lisätietoa on nykyään helppo hankkia, mutta tiedon paikkansapitävyyden arviointi vaatii paneutumista.

Miten tarkistat tiedon paikkansapitävyyden?

Koetko tarvetta tarkistaa tietoa?

Keneltä pyytäisit apua tiedon tarkistamiseen?

34. Välillä on vaikea hahmottaa mikä taho on tiedon takana.

Milloin sinulle on vaikea hahmottaa,
kuka on tiedon takana?

Onko verkossa vaikeampi vai helpompi
hahmottaa tiedon lähteet?

Onko sinulle merkitystä sillä,
kuka tai mikä on tiedon lähde?

35. Monilla senioreilla on älylaite arjessa apuna.

Onko sinulla älypuhelin tai tabletti?
Mihin asioihin käytät sitä?

Miten älylaitteella voi hakea tietoa?

Haluaisitko oppia jotain uutta sen käytöstä?

36. Radiosta tulee paljon monipuolista ohjelmaa, kun valitsee eri kanavia eri kellonaikoihin.

Kuunteletko radiota?

Kuunteletko sitä perinteisesti radiolla
vai jollain äylaitteella?

Onko sinulla vakituisia radio-ohjelmia, joita seuraat?
Millaiset ohjelmat kiinnostavat sinua?

37. Selaan älypuhelinta illalla sängyssä.

Millaisia iltarutiineja sinulla on?

Jos heräät yöllä, mitä teet?

Mitä teet iltaisin älypuhelimella tai tabletilla?

38. Minulla on hyvät valmiudet toimia aktiivisesti verkossa.

Oletko verkossa mielestäsi aktiivinen toimija vai passiivinen vastaanottaja?

Mitä taitoja tarvitaan,
jotta voi olla aktiivinen verkossa?

39. Sosiaalisen median palveluiden yksityisyysasetukset ovat minulle kuin vierasta kieltä.

Millainen merkitys sinulle on omilla henkilötiedoillasi (ikä, sukupuoli, kiinnostuksen kohteet, asuinpaikka)?

Mitä tietoa olet valmis antamaan sosiaalisen median palvelulle?

Oletko tarkastellut omia yksityisyysasetuksiasi eri palveluissa?

40. Minä voin tuottaa tietoa.

Kuka saa tuottaa tietoa?

Kuka saa käsitellä tietoa?

Kirjoittaisitko Vieraskynä-tekstin paikallislehteen tai blogikirjoituksen yhdistyksen nettisivuille tai tekisitkö kädentaito-ohjeen videona?

Mikä saisi sinut kommentoimaan keskustelua verkossa?